

**DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ**  
**FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**  
**LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV UYGULAMA ESASLARI**

**Amaç ve Kapsam**

**MADDE 1 -** (1) Bu Uygulama Esasları, 20.04.2016 tarih ve 29690 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yükseköğretim Kurulu Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile 15.08.2016 tarih ve 29802 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Dokuz Eylül Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği’nde belirtilen ilkeler doğrultusunda, ayrıntılı düzenleme gerektiren konulara açıklık getirmek ve uygulamada birlik sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

**Dayanak**

**MADDE 2 –** (1) Bu Uygulama Esasları 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

**Tanımlar**

**MADDE 3 -** (1) Bu Uygulama Esasları kapsamında geçen:

- a) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
  - b) ALES: ÖSYM tarafından yapılan Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
  - c) Anabilim Dalı: 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5. maddesinde enstitüler için tanımlanan ve Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü’nde eğitim programı bulunan anabilim dalını,
  - ç) Anabilim Dalı Başkanı: Lisansüstü Eğitim Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5. maddesinde anabilim dalı için tanımlanan başkanı,
  - d) Danışman: Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsüne kayıtlı öğrenciye ders ve tez dönemlerinde rehberlik etmek üzere Enstitü Yönetim Kurulu tarafından atanan öğretim üyesini,
  - e) Enstitü: Dokuz Eylül Üniversitesine bağlı Fen Bilimleri Enstitüsünü,
  - f) Enstitü Kurulu: Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Kurulunu,
  - g) Enstitü Yönetim Kurulu: Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulunu,
  - ğ) Müdür: Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürünü,
  - h) Öğrenci: Lisansüstü öğretim için Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsüne kayıtlı öğrenciyi,
  - ı) Öğrenci iş yükü: Ders saatlerinin yanı sıra atölye, klinik çalışması, ödev, sunum, sınava hazırlık, sınav, iş yeri eğitimi gibi eğitim-öğretim etkinliklerinde harcanan bütün zamanı,
  - i) ÖSYM: T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezini,
  - j) Senato: Dokuz Eylül Üniversitesi Senatosunu,
  - k) Tez: Yüksek lisans tezi ya da doktora tezini,
  - l) Uzmanlık alanı dersi: Tez çalışması yaptıran öğretim üyelerinin yaptırdığı tez çalışmaları alanında açılan dersi,
  - m) Üniversite: Dokuz Eylül Üniversitesini,
  - n) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
  - o) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,
- ifade eder.

## **Öğrenci Kabulü ve Akademik Takvim**

**MADDE 4 -** (1) Akademik Takvim Fen Bilimleri Enstitüsü'nün önerileri dikkate alınarak Dokuz Eylül Üniversitesi Senatosu tarafından belirlenir.

(2) Lisansüstü program kontenjanları Anabilim Dalı Başkanlıkları tarafından akademik yük, danışmanlık yükü, öğretim üyesi sayısı, birimin altyapısı ve diğer akademik destekler de dikkate alınarak yılda iki kez olmak üzere, güz yarıyılı için Mayıs ayında, bahar yarıyılı için Kasım ayında Enstitü'ye bildirilir.

(3) Bir öğrenci aynı yarıyıldaki yüksek lisans için en fazla üç, doktora için bir programa başvurabilir.

## **Başvuru Koşulları ve Başvuruların Değerlendirilmesi**

**MADDE 5 -** (1) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Adayların Yüksek Lisans programlarına başvurabilmek için lisans mezunu veya başvurduğu dönem sonunda mezun olabilme durumunda bulunmaları, Doktora programlarına başvurabilmek için lisans derecesi ile öğrenci kabul eden programlar için lisans mezunu olmaları, yüksek lisans derecesi ile öğrenci kabul eden programlar için tezli yüksek lisans mezunu olmaları gerekir. Lisansüstü programlara kabul edilecek öğrencilerde aranan diploma unvanları, Anabilim Dalı Başkanlıklarının önerisi ve Enstitü Kurulu kararı ile belirlenir ve Enstitü Müdürlüğü tarafından kontenjanlar ile birlikte duyurulur.

(2) **(Değişik:SK-08/10/2019-519/04)** Lisans derecesine sahip olanların, doktora programlarına başvurularında lisans not ortalamalarının 100 üzerinden en az 80, 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puan almaları gerekir.

(3) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Geçerlilik süresi sona ermemiş ALES/e-ALES, GMAT veya GRE belgesi olması koşulu ile tezli ve tezsiz yüksek lisans programlarında adayın başvurduğu programın puan türünden en az 55 ALES/e-ALES, GMAT veya GRE sınavlarından Senato tarafından belirlenen eşdeğer bir puanı, doktora programlarında adayın başvurduğu programın puan türünden lisans derecesi ile başvuranların en az 80, yüksek lisans derecesi ile başvuranların en az 60 ALES/e-ALES, GMAT veya GRE sınavlarından Senato tarafından belirlenen eşdeğer bir puanı almış olması gerekir.

(4) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Yüksek lisans programlarına başvuran adayların İngilizce dilinden YÖK tarafından kabul edilen, geçerlilik süresi sona ermemiş merkezi yabancı dil sınavlarından en az 50 puan veya ÖSYM Yönetim Kurulu tarafından eşdeğerliği kabul edilen geçerli kriterlere sahip sınavların herhangi birinden bu puan muadili bir puan aldığını belgelendirmesi, belgeleyemeyenlerin DEÜ Yabancı Diller Yüksekokulu Müdürlüğü tarafından yapılan Yabancı Dil Yeterlik Sınavından en az 55 puan almaları zorunludur.

(5) Tamamen Türkçe eğitim yapılan tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde yabancı dil puan şartı aranmaz.

(6) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Doktora programlarına başvuran adayların İngilizce dilinden YÖK tarafından kabul edilen, geçerlilik süresi sona ermemiş merkezi yabancı dil sınavlarında en az 60 puan veya ÖSYM Yönetim Kurulu tarafından eşdeğerliği kabul edilen geçerli kriterlere sahip sınavların herhangi birinden bu puan muadili bir puan alması zorunludur.

(7) Lisansüstü programlara başvuran lisans eğitimini Türkiye'de tamamlayan yabancı uyruklu ve Türk adaylar, ilgili programın sınav jürisi tarafından değerlendirilir. Tezli, Tezsiz İkinci Öğretim Yüksek Lisans ve Doktora Programlarına giriş için, adaylar yazılı ve/veya sözlü sınava alınırlar. Sınavlarda Fen Bilimleri Enstitüsü'ne ait ilgili tutanaklar kullanılır.

(8) Adayın genel başarı notu hesaplanmasında ALES sınav notunun %50'si, akademik mezuniyet not ortalamasının %25'i ve lisansüstü giriş sınavı notunun %25'i esas alınır. Tezli ve Tezsiz Yüksek Lisans ve Doktora Programlarına giriş için adayların girmiş olduğu yazılı veya yazılı ve sözlü sınav ortalamasının yüksek lisans programları için en az 65, doktora programları

için en az 70 olması gerekmektedir. Adayların yazılı ve sözlü sınav ortalamalarının yüksek lisans programları için 65'den doktora programları için 70'den az olması halinde genel başarı notu hesaplanmaz ve öğrenci ilgili programa giriş için başarısız sayılır.

(9) (**Değişik:SK-02/10/2018-494/04**) Herhangi bir lisansüstü programına alınacak yurt dışındaki üniversitelerden lisans veya tezli yüksek lisans mezunu yabancı uyruklu öğrencilere ilişkin lisansüstü kontenjanlar Anabilim Dalı Başkanlığının önerisi ile Enstitü Kurulu'nda görüşülerek karara bağlanır. Yabancı uyruklu yüksek lisans adayları en fazla üç (3), yabancı uyruklu doktora adayları bir (1) programa başvuru yapabilirler. Enstitü Müdürlüğü tarafından ilan edilen tarihlerde gerçekleştirilen yabancı uyruklu adayların lisansüstü başvuruları, ilgili Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından değerlendirilir. Değerlendirme sonuçları, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır. Her anabilim dalındaki her bir programa, o dönemde programın açık olması halinde, yabancı uyruklu öğrenci alınabilir.

### **Eğitime Başlama**

**MADDE 6 -** (1) Başvuru için gerekli Yabancı Dil Yeterlik Belgesini sağlayarak kısmen veya tamamen İngilizce eğitim veren yüksek lisans programlarına kesin kaydını yaptıran öğrenciler İngilizce Yeterlik Sınavından Yabancı Diller Yüksek Okulu Uygulama Esasları ile yabancı dille eğitim yapılan programlar için belirlenen asgari yeterlik puanını (65) veya YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavlarından (YDS, ÜDS, KPDS, e-YDS, YÖK-DİL) (İngilizce) en az 60 puan (son 5 yıl içinde) ya da ÖSYM Yönetim Kurulu tarafından eşdeğerliği kabul edilen sınavların herhangi birinden bu puanın muadili bir puanı (son 3 yıl içinde) alanlar kayıt yaptırarak yüksek lisans öğrenimine başlar, söz konusu puanları sağlayamayanlar ise zorunlu yabancı dil hazırlık sınıfına alınırlar.

(2) (**Değişik:SK-02/10/2018-494/04**) Enstitü anabilim dallarına ait yüksek lisans programlarında, o dönem için kaydedilen öğrenci sayısının ikiden az olması halinde o programın açılıp açılmayacağına, ilgili Anabilim Dalı Başkanlığı'nın önerisi dikkate alınarak Enstitü Yönetim Kurulu'nca karar verilir.

**MADDE 7 -** (1) Herhangi bir Anabilim Dalına ait öğretim programını kazanan öğrencilerin listesi Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile ilan edilir. Kayıt işlemleri Enstitü Müdürlüğü'nce düzenlenir ve denetlenir. Herhangi bir Anabilim Dalına ait yüksek lisans programında eğitime en az üç (3) öğrenci ile başlanması durumunda, eğitimin başlamasından sonra öğrenci sayısının düşmesi halinde mevcut öğrencilerin mağduriyetlerinin önlenmesi için başlamış olan eğitim programı sürdürülür.

### **Enstitü İçinden (Programlar Arası) ve Enstitü Dışından Yatay Geçişle Öğrenci Kabulü**

**MADDE 8 -** (1) Enstitü programları arasındaki ve Enstitü dışındaki yükseköğretim kurumlarından yapılan yatay geçiş başvurusu işlemleri aşağıdaki koşullara uygun olarak yürütülür:

a) Yatay geçiş yapmak isteyen öğrencinin kayıtlı olduğu programda en az bir yarıyıl eğitim görmüş olması ve aldığı tüm derslerden başarılı olmuş ve genel not ortalamasının en az 4 üzerinden 3 olması ve son üç yıl içerisinde alınmış İngilizce Yeterlik Belgesi olması gerekir.

b) (**Değişik:SK-02/10/2018-494/04**) Öğrencinin Enstitüdeki yatay geçiş yapmak istediği programın açık olması ve programa kayıtlanacağı yarıyıldan yatay geçiş yapacak öğrenci dışında ders aşamasında olan öğrenci sayısının yüksek lisans programları için en az iki, doktora programları için en az bir olması gerekir.

c) (**Değişik:SK-24/01/2019-501/04**) Öğrencinin yatay geçiş yapacağı programa o dönem kaydolmuş öğrencilerin, geçerlilik süresi sona ermemiş ALES sınavından alınan en düşük ALES puanına eşdeğer veya daha yüksek ALES puanına sahip olması koşulu aranır

ç) Öğrencinin yatay geçiş yapacağı programın kabul koşullarında (lisansüstü ilan metni) belirtilen diplomaya sahip olması gerekir.

d) Yatay geçiş başvuruları öğrencilerin lisans mezuniyet notları, ALES puanları, genel not ortalamaları ve geldikleri programlar göz önüne alınarak değerlendirilir, enstitü Anabilim Dalı Başkanının olumlu görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile sonuçlandırılır.

e) Yatay geçiş yapan öğrencinin daha önce devam etmekte olduğu lisansüstü programında en az CB ile başarılı olmuş olan ve yatay geçiş yaptığı program için kabul edilen derslerinin yerel kredisi toplamı (başka bir diploma için kullanılmamış olma koşulu ile) yatay geçiş yapılan programını tamamlamak için gereken toplam kredisinin yarısından fazla olamaz.

f) Öğrenciye yeni programında lisansüstü eğitimi için verilecek süre ile öğrencinin yatay geçiş öncesi devam ettiği lisansüstü eğitiminde geçirdiği sürenin toplamı Dokuz Eylül Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde öğrencilere verilen azami yasal süreden fazla olamaz.

g) İkinci öğretim programlarından örgün öğretim programlarına yatay geçiş yapılamaz.

ğ) Örgün öğretim programlarından ikinci öğretim programlarına yatay geçiş yapılabilir.

h) İkinci öğretim programından başka bir ikinci öğretim programına yatay geçiş yapılabilir.

ı) Programlar arası yatay geçiş en fazla bir kez yapılabilir.

i) Daha önce devam etmekte olduğu lisansüstü programda tez konusu verilmiş olsa bile öğrenci, yatay geçiş yaptığı programda yeni bir tez konusu ve danışman ile öğrenimine devam eder.

j) Doktora programlarına başka bir üniversiteden yatay geçiş yapan öğrencilerin Doktora Yeterlik Sınavına Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsünde girmeleri şarttır.

k) Enstitü Anabilim Dalı içinde yer alan programlar arasında yatay geçiş yapılması durumunda, öğrencinin geçiş yapılan programda Doktora Yeterlik Sınavına girmesi gerekmektedir.

1) Tamamen İngilizce eğitim yapılan programlara yatay geçiş için öğrencinin geldiği programın tamamen İngilizce olması ya da İngilizce Yeterlilik Belgesine sahip olması gerekir.

(2) Yatay geçiş kontenjanları, her öğretim programı için en fazla iki öğrenci olmak koşulu ile ilgili Anabilim Dalı Başkanlığının önerisi dikkate alınarak Enstitü Kurulu tarafından belirlenir.

(3) (Mülga:SK-02/10/2018-494/04)

### **Tezli /Tezsiz Yüksek Lisans Programları Arasında Geçiş**

**MADDE 9 -** (1) Tezsiz örgün yüksek lisans programına devam eden öğrenci talebi üzerine, tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları taşımak kaydıyla ve aynı programın tezli yüksek lisans programının bulunması ve açık olması durumunda tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilir. Bu durumda tezsiz örgün yüksek lisans programında alınan dersler Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılır

(2) Tezsiz ikinci öğretim yüksek lisans programına devam eden öğrenci, gerekli koşulları taşıması durumunda açık olan bir başka ikinci öğretim yüksek lisans programına geçiş yapabilir. Ancak, ikinci öğretim programlarından örgün öğretim (normal öğretim) programlarına geçiş yapılamaz.

(3) Tezli öğretim programında eğitimine devam eden öğrenci talebi üzerine, tezsiz yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları taşımak kaydıyla, aynı programın tezsiz yüksek lisans programının bulunması ve açık olması durumunda tezsiz yüksek lisans programına geçiş yapabilir. Bu durumda tezli yüksek lisans programında alınan dersler Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla tezsiz yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılır.

(4) (**Değişik:SK-24/01/2019-501/04**) Lisansüstü programlar arasında yapılan geçişlerde önceki öğrenimlerde alınan Türkçe dersler tamamen İngilizce eğitim verilen programlardaki ders yükünün yerine sayılamaz.

### **Kayıt Yenileme**

**MADDE 10 - (1) (Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Enstitüye kayıtlı bütün öğrencilerin, her yarıyılın akademik takviminde belirtilen ve ilan edilen tarihler arasında, o yarıyılıda alacağı dersleri içeren Kayıt Yenileme Formunu, (Enstitü Müdürlüğü tarafından belirtilen esaslar uyarınca) danışmanlarına onaylatmak ve mali yükümlülüklerini yerine getirmek sureti ile kayıtlarını yenilemeleri gerekir. Öğrencilerin tüm kayıt işlemlerini kendilerinin yaptırması zorunludur. Öğrenci, ders kaydını ders saatleri arasında çakışma olmayacak şekilde yapmak zorundadır.

(2) (**Değişik:SK-02/10/2018-494/04**) Mazeretleri nedeni ile kayıtlarını belirtilen süre içinde yenileyemeyen öğrencilerin mazeretleri, başvuru tarihi itibarı ile ders devam koşulunu sağlayabilecek durumda olmaları şartı ile Enstitü Yönetim Kurulu'na incelenir, uygun görüldüğü takdirde kayıtları yenilenebilir. Kayıtlarını mazeretsiz olarak yenilemeyen öğrencilerin o yarıyıl öğrenim sürelerini kullandıkları varsayılır. Bu durumdaki öğrenciler, o dönem için öğrencilik haklarından yararlandırılmazlar. Enstitü tarafından kabul edilebilecek mazeretler; Sağlık Raporu, Birinci derece yakının rahatsızlığı ve/veya kaybı, çeşitli kazalar, kabul edilebilecek bir nedenle yurtdışında olmak, spor ya da sanat alanında kurumu ve/veya ülkeyi temsil etmek ve Yönetim Kurulu'na kabul edilecek belgelendirilmiş diğer mazeretlerdir.

(3) (**Mülga:SK-02/10/2018-494/04**)

(4) (**Mülga:SK-02/10/2018-494/04**)

(5) Lisansüstü öğrenci kaydını yenilememesi durumunda kayıtlı olmak zorunda olduğu, Dönem Projesi, Uzmanlık Alanı dersi ve Tez dersleri için o dönemde yetersiz sayılır.

(6) (**SK-02/10/2018-494/04**) Tez sınavında düzeltme kararı verilen yüksek lisans ve doktora öğrencileri, mali yükümlülüklerini de yerine getirerek, sınav tarihini takip eden dönem için tez dersine kayıtlı olurlar.

### **Lisansüstü Programlarda Minimum Krediler**

**MADDE 11 - (1)** Tüm lisansüstü programlar için, öğrenci toplam olarak programını tamamlaması için gereken minimum kredi esas olmak üzere, danışmanının almasını önerdiği dersleri ve o öğretim programındaki zorunlu derslerin tümünü almak, aldığı derslerin tümünü başarı ile tamamlamak zorundadır.

(2) (**Değişik:SK-02/10/2018-494/04**) Öğretim dili tamamen İngilizce olan lisansüstü programlarda tüm dersler İngilizce olarak alınmak zorundadır. Derslerin kısmen İngilizce olarak okutulduğu programlarda, her öğrenci programı tamamlamak için gerekli kredinin en az %30'unu İngilizce verilen dersler arasından seçmek zorundadır.

(3) Öğrenci, yüksek lisans ve doktora programını tamamlaması için gereken minimum kredi saatlik dersi almış ve başarmış olsa dahi danışmanı tarafından uygun görülen dersleri almak zorundadır.

(4) (**Mülga:SK-02/10/2018-494/04**)

### **Ders Eklenmesi ve Silinmesi**

**MADDE 12 - (1) (Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Öğrenciler, dersler başladıktan sonra Enstitü tarafından ilan edilen ekle-sil süresi içerisinde danışmanının uygun görüşünü almak koşuluyla, o yarıyılın eğitim ve öğretim programlarında mevcut olan başka dersleri programlarına ekleyebilirler veya devam etmekte olduğu dersleri bırakabilirler.

(2) (**Değişik:SK-02/10/2018-494/04**) Enstitü tarafından ilan edilen ekle-sil süresi içerisinde yapılan değişiklikler sonucunda sadece tek yüksek lisans öğrencisi kalan dersler kapatılır. Bu derslere kayıtlı öğrenciler, açık olan dersler için kayıtlarını Enstitü tarafından ilan edilen ekle-sil süresini izleyen iki iş günü içinde yaparlar.

### **Diğer Kurumlardan ve Diğer Programlardan Ders Alma**

**MADDE 13 -** (1) Doktora ve yüksek lisans öğrencileri öncelikle kendi programlarından ders almak zorundadır. Öğrenci, kayıtlı bulunduğu lisansüstü programlarda yeterli ders açılmaması veya çalışma konusu ile ilgili olması halinde, danışmanının ve Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın önerisi üzerine izlediği programın ders yüküne sayılmak üzere başka bir anabilim dalından, Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla üniversiteye bağlı başka bir enstitü veya üniversite dışındaki diğer yükseköğretim kurumlarının izlenen programla ilgili lisansüstü dersleri arasından seçmeli ders alabilir. Öğrencinin izlediği program dışındaki programlardan ders yüküne sayılmak üzere alabileceği derslerin toplam kredisi, programı tamamlamak için alması gereken toplam kredinin %50'sini aşamaz. Diğer yükseköğretim kurumlarından alınacak derslerin, Dokuz Eylül Üniversitesi bünyesindeki öğretim programlarında ilgili yarıyıldan açılmamış olması gerekir. Öğrencinin Enstitü'ye bağlı başka bir anabilim dalından ders alabilmesi için Enstitü Yönetim Kurulu kararı aranmaz, danışmanın onayı yeterlidir

(2) Yüksek lisans öğrencileri, bu maddenin birinci bendinde belirtilen esaslar dahilinde olmak üzere ve lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla, kredili olarak lisans dersleri alabilirler. Öğrenciler kredili olarak aldıkları lisans derslerini Dokuz Eylül Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümlerine göre başarmak zorundadırlar. Ancak lisans derslerinden tezli yüksek lisans için en çok iki tanesi, tezsiz yüksek lisans için en çok üç tanesi, ders yüküne ve yüksek lisans kredisine sayılabilir. Hangi derslerin yüksek lisans kredisine sayılacağı Ders Kayıt Formunda danışmanınca belirlenir.

(3) Doktora öğrencisi, danışmanının önerisi ile daha önce alınmamış olmak koşuluyla lisans dersleri alabilir. Bu dersleri Dokuz Eylül Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümlerine göre başarmak zorundadır. Ancak bu dersler, ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

### **Lisansüstü Programlarda Yer Alan Derslerin Açılması**

**MADDE 14 -** (1) (**Değişik:SK-24/01/2019-501/04**) Herhangi bir yarıyıl için lisansüstü programlarında gösterilmiş olan derslerin tümü açılmayabilir ve/veya derslerden bazıları gösterildikleri yarıyıldan başka bir yarıyıldan açılabilir. Ancak lisansüstü programlarda gösterilmiş olan dersler aynı akademik yıl içerisinde birden fazla kez açılmaz. Her yarıyıl için o yarıyıldan hangi derslerin açılacağı Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır.

(2) Açık olan bir lisansüstü programına ait bir seçmeli dersin açılabilmesi için Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsüne kayıtlı en az iki yüksek lisans veya bir doktora öğrencisi tarafından seçilerek kayıt yaptırılmış olması gerekir.

### **Devam Zorunluluğu ve Devamın Denetlenmesi**

**MADDE 15 -** (1) Öğrencilerin derslere ve diğer çalışmalara devamı zorunludur. Öğrencilerin devam durumları, ilgili öğretim üyeleri tarafından devam çizelgelerine imzalatılarak izlenir. Öğretim üyeleri bu çizelgeleri iki yıl süre ile diğer çalışmalar ve sınav evrakı ile birlikte saklamakla yükümlüdürler. Öğrencilerin yarıyıl sonu sınavlarına girebilmeleri için teorik derslerin %70'ine, uygulama/laboratuvarların ise %80'ine devam etmiş olmaları gerekir.

### **Sınavlar ve Değerlendirme**

**MADDE 16** - (1) Her dersin içeriğinde ve değerlendirme kriterlerinde yapılacak değişiklikler, dersin ait olduğu Anabilim Dalı Başkanlığı'na yazılı olarak en geç ders kayıtları başlamadan bir hafta önce, web sitesinde yayınlamak üzere Enstitü Müdürlüğü'ne gönderilir. Belirtilen süre içerisinde değişiklik bildirim yapılmadığı takdirde, Üniversitenin web sayfasında ilan edilmiş olan en son Ders Kataloğu'ndaki içerik ve değerlendirme kriterlerinin geçerli olduğu kabul edilir.

(2) (**Değişik:SK-02/10/2018-494/04**) Teorik dersler için en az bir ara sınav yapılır. Ders başarı notu, Enstitü web sayfasında ilan edilen ders tanıtım bilgileri içinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre verilir.

(3) Sınav sonuçları sınav tarihini izleyen beş (5) gün içerisinde öğretim üyesi tarafından Enstitüsü Müdürlüğü'ne gönderilir.

(4) Sınav kağıtları, ödevler, projeler, devam çizelgeleri son işlem gördükleri yarıyıldan itibaren iki yıl süreyle ilgili öğretim üyesi tarafından saklanır.

### **Sınav Dili**

**MADDE 17** - (1) Öğretim dili tamamen İngilizce olan programlarda verilen tüm derslerin ve kısmen İngilizce destekli programlarda İngilizce verilen derslerin yazılı ya da sözlü sınavları da İngilizce olarak yapılır.

### **Ders Başarı Notu**

**MADDE 18** - (1) Başarı notlarının ifade ettikleri başarı dereceleri ve katsayıları 15.08.2016 tarih ve 29802 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olan Dokuz Eylül Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği Madde 43'de gösterildiği gibidir.

(2) Fen Bilimleri Enstitüsüne bağlı Anabilim Dallarının herhangi bir öğretim programı kapsamında alınan bir dersten (lisans, yüksek lisans ve doktora) başarılı sayılabilmek için o dersten yarıyıl sonu notu olarak en az CB notu alınması gerekir.

### **Ders Saydırma**

**MADDE 19** - (1) (**Değişik:SK-24/01/2019-501/04**) Diploma derecesine saydırılmamış olması koşulu ile daha önce başka bir kurumdan alınıp ders yüküne saydırılmak istenen lisansüstü dersin başarılı olması gerekir.

(2) (**Değişik:SK-02/10/2018-494/04**) Öğrencinin daha önce aldığı derslerin yeni kayıtladığı programa saydırma işlemi, ilgili Anabilim Dalı Başkanının onayı ile Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır. Anabilim Dalı Başkanı'nın ilgili dersi veren öğretim üyesinden yazılı görüş alması gereklidir. (3) Muafiyet verilen derslerin toplam kredisi ilgili programı tamamlamak için gerekli olan kredinin 1/3'ünden fazla olamaz.

(4) Birinci fıkra kapsamında aldığı ve yeni programına saydırdığı dersler dışında fazladan transkriptinde yer almasını istediği dersler ortalamaya katılmadan transkriptinde yer alabilir.

(5) Lisansüstü programı tamamlamak için gereken yerel kredinin en fazla %50'si özel öğrenci statüsü ile alınmış olan derslerden oluşabilir.

### **Seminer**

**MADDE 20** - (1) Seminer dersi, tezli yüksek lisans ve doktora öğrencileri tarafından alınan, öğrencilerin kayıtlı oldukları programdaki çalışma alanları ile ilgili güncel gelişmeler hakkında araştırma yaptıkları derstir. Seminer dersi aşağıdaki koşullara uygun olarak yapılır:

a) Seminer dersi öğrencinin yüksek lisans tez konusu ve doktora çalışma alanı ile ilgili bir alandan yapılır ve danışman tarafından yürütülür.

b) (**Mülga:SK-02/10/2018-494/04**)

- c) İngilizce eğitim verilen programlarda seminer dili İngilizcedir.
- ç) Seminer dersi, danışmanın atandığı dönemden itibaren öğrencinin ders alma süresi içerisinde tamamlanır.
- d) **(Mülga:SK-02/10/2018-494/04)**
- e) Seminer dersini alan öğrencilerin isimleri ve seminer konuları öğrenci danışmanları tarafından yazılı olarak Anabilim Dalı Başkanlığı'na bildirilir.
- f) Anabilim Dalı Başkanlıkları tarafından her yarıyıl bazında ve en geç yarıyıl başladıktan bir ay sonra seminer konuları ve seminer sunum tarihleri Enstitü Müdürlüğü'ne bildirilir ve Enstitü web sayfasında ilan edilir.
- g) Öğrenci yaptığı sunuma ilişkin yazılı raporu danışmanına teslim eder, söz konusu rapor, danışman tarafından Seminer Dersi Not Çizelgesinin eki olarak Enstitü'ye gönderilir.

### **Uzmanlık Alanı Dersi Ve Tez Çalışması /Dersi**

**MADDE 21** - (1) Uzmanlık Alanı dersi ve tez çalışması, danışman öğretim üyesinin çalıştığı bilimsel alanda yüksek lisans ve doktora programı öğrencilerine bilgi, görgü ve deneyimlerini aktarmayı, tez çalışmalarının bilimsel temellerinin oluşması ve yürütülmesi yanında öğrencilerine bilimsel etik, çalışma disiplini ile alanındaki güncel kaynakları belirtip izleyebilme ve değerlendirebilme yeteneğini kazandırmayı amaçlar.

2) Uzmanlık Alanı dersi, danışmanın Enstitü tarafından görevlendirildiği tarihten itibaren başlar ve öğrencinin mezuniyetinin onaylandığı tarihe kadar devam eder.

3) Öğrencinin Uzmanlık Alanı dersine ilişkin başarı durumları her yarıyıl sonunda, diğer derslerin başarı durumlarının bildirilmesi gereken tarihler içerisinde Enstitü tarafından belirlenen yöntemlerle Enstitü'ye bildirilir.

4) Tez dersi, yüksek lisans öğrencisi için danışman atanmasını izleyen yarıyıl başından itibaren, doktora öğrencisi için öğrencinin Doktora Tez Önerisi Savunma Sınavında başarılı olduğu yarıyılı izleyen yarıyıl başından itibaren başlar ve Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun öğrencinin mezuniyetini onayladığı tarihe kadar devam eder.

5) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Öğrencinin tez çalışmasına ilişkin değerlendirme her yarıyıl sonunda, not çizelgesi ve ekinde yer alan formlar ile birlikte Enstitü'ye bildirilir.

6) Lisansüstü öğrenciler kayıtlanmadıkları dönemler için Uzmanlık Alanı ve Tez derslerinde 'Yetersiz' sayılırlar.

### **Dersin Tekrarı**

**MADDE 22** - (1) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Almış olduğu zorunlu dersten başarısız olan öğrenci o dersi tekrarlamak zorundadır. Başarısız olunan dersin, seçmeli ders olması durumunda, aynı kredide başka bir seçmeli ders; seçmeli zorunlu ders olması durumunda, aynı kredide başka bir seçmeli zorunlu ders, danışmanının onayı koşulu ile alınabilir.

(2) **(Mülga:SK-02/10/2018-494/04)**

(3) Öğrenciler, Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile genel not ortalamalarını yükseltmek amacıyla başarılı oldukları dersleri tekrarlayabilirler. Genel not ortalaması, en son alınan nota göre hesaplanır. Tez çalışması devam eden yüksek lisans öğrencisi, doktora öğrenimine başlayabilmek için gerekli olan nota ulaşmak amacıyla ders tekrarı talebinde bulunabilir. Bu hak ancak tez teslim süresi sonuna kadar kullanılabilir.

(4) **(SK-02/10/2018-494/04)** Öğrenci "Not Yükseltmek için Ders Tekrar Etme ve/veya Seçimlik Ders Yerine Başka Bir Seçimlik Ders Alma Formu" nu danışmanına onaylatarak Enstitü'ye başvurur.



## **Lisansüstü Öğrenciler İçin Danışman ve İkinci Tez Danışmanı Atanması, Danışmanın ve İkinci Tez Danışmanının Görevleri**

**MADDE 23** - (1) Enstitüye kayıtlanan öğrencilere, ders ve tez/dönem projesi dönemlerinde rehberlik etmek amacıyla birinci yarıyıl sonuna kadar danışman atanır. Danışmanın görevi öğrencisinin mezuniyeti ile sona erer. Danışman atanmasında izlenecek yol ve uygulama esasları aşağıdaki gibidir:

a) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Yüksek lisans tez danışmanı öğrencinin ve danışmanlığı üstlenmesi önerilen öğretim üyesinin görüşleri alınarak Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığınca Akademik Kurul Kararı ile Enstitüye önerilir ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile atanır. Yüksek lisans tez danışmanlığı görevine, Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi atanabilir. Anabilim Dalı öğretim üyeleri arasında dengeli dağılım esastır.

b) Tezsiz yüksek lisans programlarında Anabilim Dalı Başkanlığı her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesi veya doktora derecesine sahip bir öğretim görevlisini en geç birinci yarıyılın sonuna kadar Akademik Kurul Kararı ile Enstitüye önerir ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile danışman atanır.

c) Doktora öğrencisinin tez danışmanı, öğrencinin kayıtlı olduğu Anabilim Dalında görevli öğretim üyeleri arasından, tez konusu (projesi) olan ve danışmanlık görevini üstlenmek isteyen öğretim üyesinin de görüşü alınarak ilgili Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığının önerisi üzerine, Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla atanır. Doktora tez danışmanlığı yapacak öğretim üyelerinin, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması ve en az dört yarıyıl boyunca bir lisans ya da iki yarıyıl boyunca tezli yüksek lisans programında ders vermiş olması gerekir. Doktora tez danışmanlığı görevine, Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi atanabilir.

ç) Öğrencinin danışmanlığını üstlenmek isteyen öğretim üyesi tarafından doldurulan Yüksek Lisans Tez Konusu / Doktora Çalışma Alanı Bildirim Formları Anabilim Dalı Akademik Kurul kararı ile birlikte Enstitü Müdürlüğü'ne gönderilir ve Enstitü Yönetim Kurulu'nda görüşülerek karara bağlanır.

d) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Lisansüstü tez çalışmasının gerektirmesi ve İkinci Tez Danışmanı Atama formu ile talep edilmesi durumunda ikinci tez danışmanının Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile atanması mümkündür. İkinci tez danışmanı Üniversite kadrosu içinden veya dışından öğretim üyelerinden oluşur, ancak dışarıdan atanacak öğretim üyesi olmayan kişilerde en az doktora derecesine sahip olma koşulu aranır.

e) Öğrencinin alacağı derslerin planlanması ve ders kayıt işlemleri, tez danışmanı tarafından, tez danışmanı atanıncaya kadar ise Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından yürütülür.

f) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Danışmanlık görevinin sağlıklı yürütülebilmesi için danışmanlık görevini sürdürecektir öğretim üyesinin danışmanı olduğu lisansüstü öğrenci sayısının toplam en fazla oniki (12) olması esastır. Belirtilen sayılara, Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı (ÖYP) kapsamında üstlenilen lisansüstü danışmanlıkları ile lisansüstü tez konusu ile ilgili üniversite dışı destek almış ulusal ve uluslararası projeler kapsamında üstlenilen lisansüstü danışmanlıkları dahil olup, ikinci danışmanlıklar yarım (1/2) yük olarak değerlendirilir. Tezsiz programlarda yer alan danışmanlık görevleri bu sayıya dahil olmayıp en fazla 6 öğrenci ile sınırlıdır. Öğretim üyesinin danışmanlık görevini üstlenmek istediği tezsiz yüksek lisans öğrenci sayısının 6' dan fazla olması durumunda ilgili Anabilim Dalı Başkanlığı'nın önerisi dikkate alınarak Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karar verilir.

g) Öğrenci, tez danışmanı, ikinci tez danışmanı ile yüksek lisans ve doktora tez savunma sınavı, tezsiz yüksek lisans bitirme sınavı, doktora yeterlik sınavı jüri üyeleri ve

doktora tez izleme komitesi üyeleri arasında üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve sıhri hısımlık ve etik ilkeler ile bağdaşmayan menfaat bağının olmaması gerekir. Bu durumun sağlanması, Enstitü Anabilim Dalı Başkanları tarafından kontrol edilerek yerine getirilir.

(2) Danışmanların temel görevleri aşağıdaki gibidir:

a) Yarıyıl başlarında öğrencinin derslere kayıt yaptırmasında, ders seçiminde rehberlik yapmak,

b) (Mülga:SK-02/10/2018-494/04)

c) Öğrencinin genel akademik performansını izlemek, öğrencinin isteğini dikkate alarak mevcut burslardan ve benzeri olanaklardan faydalanabilmesi için girişimlerde bulunmak,

ç) Öğrencinin tez/dönem projesi konusunu belirlemek,

d) Tez/ dönem projesi ile ilgili çalışmalarını belirli aralıklarla denetlemek,

e) (Mülga:SK-02/10/2018-494/04)

f) (Mülga:SK-02/10/2018-494/04)

g) (Mülga:SK-02/10/2018-494/04)

ğ) (Mülga:SK-02/10/2018-494/04)

h) Öğrencinin Doktora Tez İzleme Komitesi toplantılarını gerçekleştirmek,

ı) Öğrencinin tezini/dönem projesini takip ederek tez sınavı/bitirme sınav jürisi önerisini Anabilim Dalı Başkanlığı'na bildirmek,

i) Öğrencinin tez sınavı/bitirme sınavı tarihini Enstitü' ye bildirmek,

j) İlgili mevzuat ve idari kararlar gereği verilen diğer görevleri sorumluluğu ve yetkisi çerçevesinde yerine getirmek.

k) (SK-02/10/2018-494/04)Seminer ve Uzmanlık Alanı derslerini yürütmek,

l) (SK-02/10/2018-494/04)Öğrencinin Doktora Yeterlik Sınavının ve Doktora Tez Öneri Savunma Sınavının gerçekleşmesini sağlamak,

3) İkinci tez danışmanlığı için aşağıda belirtilen esaslara uyulur:

a) Doktorada ikinci tez danışmanı, asıl danışmanın gerekçeli önerisi (doktora çalışma konusunun niteliği, ikinci tez danışmanının özgeçmiş ve yayın listesi, ikinci danışmanın çalışmaya yapacağı katkı vb.) ve Doktora Tez İzleme Komitesinin onayı, Anabilim Dalı Başkanının görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu Kararı ile atanabilir.

b) Yüksek Lisans'ta ikinci tez danışmanı asıl danışmanının gerekçeli önerisi, (yüksek lisans tez konusunun niteliği, İkinci danışmanın çalışmaya yapacağı katkı vb.) Anabilim Dalı Başkanlığının görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile atanabilir.

c) (Mülga:SK-02/10/2018-494/04)

ç) (Mülga:SK-02/10/2018-494/04)

**Doktora Kontenjanlarının İlanı (Başlığı ile birlikte değişik:SK-02/10/2018-494/04)**

**MADDE 24** - (1) Anabilim Dalları tarafından belirlenen kontenjanlar Enstitü Müdürlüğü'nce ilan edilir.

**Lisansüstü Eğitim Sürecinde Tez Konusu/Tez Çalışma Alanı ve Danışman Değişikliği**

**MADDE 25** - (1) Tezli yüksek lisans programlarında, yüksek lisans tez konusu değişikliği, danışmanın tez konusu değişikliğine ait gerekçeli önerisi ve Anabilim Dalı Akademik Kurullarının değişikliğe ve yeni önerilen konuya ilişkin yazılı görüşlerine göre, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır. Tez konusu değiştirilen yüksek lisans öğrencisi tezini, azami öğrenim süresini aşmamak koşulu ile (4. Yarıyıl sonuna kadar) en erken iki yarıyıl yeni tez konusu ile çalıştıktan sonra teslim edebilir.

(2) (Değişik:SK-02/10/2018-494/04) Doktora programlarında doktora tez çalışma alanı, Tez Önerisi Savunma Sınavı öncesinde, danışmanın değişikliğe ilişkin gerekçeli önerisi ve Anabilim Dalı Akademik Kurulunun değişikliğe ve yeni önerilen tez çalışma alanına ilişkin

yazılı görüşlerine göre, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır. Öğrencinin tez konusu, Tez Önerisi Savunma Sınavını başardıktan sonra değiştirilmek istendiği takdirde danışmanın tez konusu değişikliğine ait gerekçeli önerisi, Tez İzleme Komitesinin doktora konusunun hangi gerekçeler ile değişmesi gerektiğini bildirir onayı ve Anabilim Dalı Akademik Kurulunun değişikliğe ve yeni önerilen konuya ilişkin yazılı görüşleri dikkate alınarak Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır.

(3) Tez Konusu değişikliklerinde; Doktora tez konusu değişikliğinin Enstitü Yönetim Kurulu tarafından kabulünün ardından öğrenci, yeni doktora tez konusu için üç (3) ay içerisinde, danışman ve konu değiştirilmesi durumunda altı (6) ay içerisinde Doktora Tez Önerisi Savunma Sınavına girer.

(4) Yeni bir tez konusu alan doktora öğrencisi azami öğrenim süresini aşmamak koşulu ile tezini en az üç yarıyıl (üç tez izleme) yeni tez konusu ile çalıştıktan ve en az iki tez izleme toplantısında 'Başarılı' bulunduktan sonra teslim edebilir.

(5) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Tez Danışmanı, aşağıda belirtilen durumlar gerektirdiğinde, Anabilim Dalı Akademik Kurul kararı ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile değiştirilebilir:

a) Tez konusunda bir değişiklik gerektiğinde, önerilen tez konusunun danışmanın uzmanlık alanına uygun olmaması,

b) Danışmanın hastalık veya uzun süreli şehir dışı veya yurt dışı görevi gibi bir mazereti nedeniyle üç aydan uzun bir süre görevini yapamayacak olması,

c) Tez danışmanının ilgili Anabilim Dalı Başkanlığı'na gerekçeli yazı ile başvurmak suretiyle danışmanlık görevinden çekilme talebinde bulunması,

ç) Öğrencinin ilgili Anabilim Dalı Başkanlığı'na gerekçeli yazı ile başvurmak suretiyle danışman ve tez konusu değişikliği talebinde bulunması,

d) Öğrencinin iki yarıyıl üst üste kayıt yenilememesi veya iki yarıyıl üst üste uzmanlık Alanı ve/veya Tez derslerinden yetersiz olması nedeni ile tez danışmanının Enstitü Müdürlüğü'ne Anabilim Dalı Başkanlığı'nın onayını taşıyan gerekçeli yazı ile başvurmak suretiyle danışmanlık görevinden çekilme talebinde bulunması durumunda Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile danışmanlıktan çekilme işlemi gerçekleşir.

(6) Tez konusu ve danışman değişiklikleri her yarıyılın ilk bir ayı içinde yapılır.

### **Doktora Tez İzleme Komitesi Kuruluşu ve Görevleri**

**MADDE 26 - (1) (Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Yeterlik Sınavında başarılı bulunan doktora öğrencileri için Anabilim Dalı Başkanlığı'nın önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile bir ay içinde bir Tez İzleme Komitesi kurulur. Tez İzleme Komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Öğrenci, tez danışmanı, ikinci tez danışmanı ve Doktora Tez İzleme Komitesi üyeleri arasında üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve sıhri hısımlık ve etik ilkeler ile bağdaşmayan menfaat bağının olmaması gerekir. Bu durumun sağlanması, Enstitü Anabilim Dalı Başkanları tarafından kontrol edilerek yerine getirilir.

(2) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Tez İzleme Komitesinde tez danışmanından başka, ilgili Anabilim Dalı içinden ve kayıtlı olduğu Anabilim Dalı dışından Doktora danışmanlık kriterlerini taşıyan birer üye yer alır. İkinci tez danışmanı olması durumunda, ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir. Anabilim Dalı dışından gelecek öğretim üyesinin, tezin konusunun içeriğine uygun olacak ve teze katkı koyabilecek özellikte olmasına özen gösterilir. Komite üyeleri, Anabilim Dalı Başkanlığı'nca, öğrencinin Yeterlik Sınavında başarılı olduğu tarihten itibaren bir (1) ay içinde "Tez İzleme Komitesi Atama Formu"na işlenerek Enstitü Müdürlüğü'ne önerilir.

(3) Doktora Yeterlik Sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde Tez Önerisi Savunma Sınavı'na girer. Danışman öğretim üyesi, Tez İzleme Komitesi üyeleri ve öğrenci ile görüşerek tespit ettiği Tez Önerisi Savunma Sınavı tarihini sınavdan en az bir (1) ay

önce öğrenciye ve Enstitü Müdürlüğü'ne Tez Önerisi Savunma Sınavı Tarih Bildirim Formu ile bildirir.

(4) Öğrenci, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini Tez İzleme Komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş (15) gün önce komite üyelerine dağıtır.

(5) Tez İzleme Komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisini salt çoğunlukla kabul, düzeltme veya ret eder ve kararını "Tez Önerisi Savunma Tutanak Formu"nda belirterek Anabilim Dalı Başkanlığı aracılığı ile toplantı tarihini izleyen üç gün içinde öğrencinin komite üyelerine sunduğu yazılı raporun bir kopyası ile birlikte Enstitü Müdürlüğü'ne bildirir. Düzeltme kararı verilen öğrenci için Tez Önerisi Savunma Tutanak Formunda bir (1) ay içerisinde olacak şekilde) yeni bir tez önerisi savunma sınav tarihi belirtilir ve öğrenci, tez önerisi ile ilgili düzeltilmiş raporu sözlü savunmadan en az onbeş (15) gün önce komite üyelerine dağıtır.

(6) Tez önerisi savunma sınavında düzeltme verilen aday bir (1) ay içerisinde yeniden tez önerisi savunma sınavına alınır. Tez İzleme Komitesi, düzeltme sonrası yapılan Tez önerisini salt çoğunlukla kabul veya ret eder.

(7) **(Değişik:SK-24/01/2019-501/04)** Tez önerisi ret edilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya yeni bir tez konusu seçme hakkına sahiptir. Aynı danışman ile devam etmek isteyen öğrenci üç (3) ay, danışman ve tez konusu değiştiren öğrenci ise altı (6) ay içinde tekrar tez önerisi savunma sınavına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(8) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın süresi içinde girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi ret edilir.

(9) Tez önerisi ret edilen öğrenci için yeni bir Tez İzleme Komitesi atanabilir. Anabilim Dalı Başkanı, yeni bir Tez İzleme Komitesi oluşturulması önerisini öğrencinin başarısız olduğu tez önerisi savunma tarihini izleyen bir ay içinde Enstitü Müdürlüğü'ne Tez İzleme Komitesi Atama formu ile bildirir.

(10) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için Tez İzleme Komitesi, ocak-haziran dönemi için en geç bahar yarıyılı yarıyıl sonu sınavlarının sonuna kadar ve temmuz-aralık dönemi için en geç güz yarıyılı yarıyıl sonu sınavlarının sonuna kadar birer kere olmak üzere yılda iki kez toplanır. Danışman öğretim üyesi Tez İzleme Komitesi üyeleri ve öğrenci ile iletişim kurarak tespit edilen toplantı tarihini ve yerini Enstitü Müdürlüğü'ne toplantıdan on beş (15) gün önceden Tez İzleme Toplantısı Tarihi Bildirim Formu ile bildirir. Öğrenci, toplantı tarihinden en az on beş (15) gün önce komite üyelerine yapmış olduğu çalışmalarını yazılı bir rapor halinde ayrı ayrı sunar. Bu raporda o güne kadar yapılan çalışmaların özeti ve daha sonraki dönemde yapılacak çalışma planını belirtir.

(11) Öğrencinin tez izleme toplantısı komite tarafından "Başarılı" veya "Başarısız" olarak değerlendirilir. Yapılan değerlendirme sonucu, danışman tarafından "Tez İzleme Komitesi Tez İzleme Tutanak Formu" ve öğrencinin hazırladığı raporun bir kopyası ile birlikte tez izleme toplantısının yapıldığı tarihten sonraki üç gün içinde Enstitü Müdürlüğü'ne gönderilir.

(12) Tez İzleme Komitesi toplantısına mazereti olmaksızın girmeyen veya ilgili yarıyıla kayıtlanmaması nedeniyle Tez İzleme toplantısına giremeyen öğrenci "Başarısız" olarak değerlendirilir.

(13) Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez "Başarısız" bulunan öğrencinin, Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(14) Atanmış olması halinde dilerse ikinci tez danışmanı da oy hakkı olmaksızın tez izleme toplantılarına katılabilir.

(15) Doktora tez izleme dönemi içinde tez teslim edilirse o dönem için tez izleme toplantısı sonucu istenmez. Tez tesliminin tez izleme dönemini aşması halinde tez izleme toplantısı yapılması gerekir ve yapılmaması halinde öğrenci o dönem için ‘Başarısız’ sayılır.

(16) Öğrencinin tez teslim edebilmesi için en az üç tez izleme toplantısı yapması ve en az iki toplantıda Başarılı olması gerekir.

#### **Doktora ve Yüksek Lisans Tez Dili**

**MADDE 27 - (1) (Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Tamamen %100 İngilizce eğitim yapan programlara ait yüksek lisans ve doktora tezleri İngilizce olarak yazılır. Tez özetleri İngilizce ve Türkçe olarak yazılır

(2) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Kısmen İngilizce destekli Türkçe programlarda yüksek lisans ve doktora öğrencileri isterlerse, danışmanın ve Enstitü Yönetim Kurulu’nun onayı ile tezlerini İngilizce yazabilirler.

#### **Doktora Yeterlik Sınav Zamanları**

**MADDE 28 - (1)** Doktora Yeterlik Sınavları ocak-şubat ve haziran-temmuz aylarında olmak üzere yılda iki (2) kez Enstitü Yönetim Kurulunun belirleyeceği tarihlerde yapılır. Kredilerini tamamlayan, seminer ve derslerini başarıyla veren ve Enstitü Yönetim Kurulu’na belirlenen koşulları yerine getiren yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci, en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar Yeterlik Sınavına alınır.

(2) Kayıtlı oldukları programın ders yükünü yarıyıl sonu sınav dönemi sonunda tamamlayabilen ve bu nedenle bu maddenin birinci bendinde belirtilen aylarda Doktora Yeterlik Sınavına giremeyen öğrenciler bu durumlarını belirten bir dilekçe ile başvurdukları takdirde bir sonraki yarıyıl başında, ders kayıtları sona ermeden önce Doktora Yeterlik Sınavına alınabilirler.

(3) Yeterlik sınavına belirtilen sürelerde girmeyen veya kayıtlanmaması nedeni ile yeterlik sınavına giremeyen öğrenci “Başarısız” sayılır.

#### **Doktora Yeterlik Sınavına Başvuru**

**MADDE 29 - (1)** Doktora Yeterlik Sınavına girmek isteyen öğrenci, danışmanı tarafından onaylanmış bir dilekçe ile Ocak-Şubat sınavı için Aralık ayı içerisinde, Haziran-Temmuz sınavı için Mayıs ayı içerisinde ilgili Anabilim Dalı Başkanlığı’na başvurur. Anabilim Dalı Başkanı, danışman başvurusunun ve Doktora Yeterlik Sınavı Jüri Atama Formunun Enstitü Müdürlüğü’ne gönderilmesini sağlar. Sınava girmek için başvurması gereken dönemde başvurmayan öğrenci o dönemdeki sınavda başarısız kabul edilir.

#### **Doktora Yeterlik Sınav Dili**

**MADDE 30 - (1)** Doktora Yeterlik Sınavı, tamamen İngilizce programlarda İngilizce olarak yapılır.

#### **Doktora Yeterlik Komitesi Ve Görevi**

**MADDE 31 - (1)** Beş kişiden oluşan Doktora Yeterlik Komitesi adayları, Enstitü Anabilim Dallarına ait Bölüm Akademik Kurullarında, Bölüm Anabilim Dalı Başkanları (öğretim üyesi olan Anabilim Dalı Başkanları) arasında yapılacak seçim sonucunda belirlenerek Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından, Enstitü Müdürlüğü’ne önerilir. Bölüm Anabilim Dalı sayısının beşten (5) az olması halinde, eksik kalan Doktora Yeterlik Komitesi üyeleri için bölümde görevli öğretim üyeleri arasından seçim yapılır. Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından önerilen Doktora Yeterlik Komitesi, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanarak, üç yıl için seçilen beş öğretim üyesinden oluşturulur.

Komite üyesi olan Anabilim Dalı Başkanının görevden ayrılması veya görev süresinin dolması durumunda yeni gelen Anabilim Dalı Başkanı, Doktora Yeterlik Komitesi'nin seçim süresi sonuna kadar üyesidir.

(2) Doktora Yeterlik Sınavları Doktora Yeterlik Komitesi ve öğrencinin tez danışmanının işbirliği ile Doktora Yeterlik Komitesince düzenlenir ve yürütülür.

#### **Doktora Yeterlik Sınav Jürisi**

**MADDE 32 - (1) (Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Doktora Yeterlik Sınavı jürisi, öğrencinin danışmanı, en az biri Doktora Yeterlik Komitesi üyesi ve en az iki (2) üye başka üniversiteden olmak üzere beş (5) asıl üyeden oluşur. Yedek üyeler; bir (1) üye başka üniversiteden ve bir (1) üye ilgili Anabilim Dalı içinden olmak üzere iki (2) üyeden oluşur. Öğrenci, tez danışmanı, ikinci tez danışmanı ile Doktora Yeterlik Sınavı jüri üyeleri arasında üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve sıhri hısımlık ve etik ilkeler ile bağdaşmayan menfaat bağının olmaması gerekir. Bu durumun sağlanması, Enstitü Anabilim Dalı Başkanları tarafından kontrol edilerek yerine getirilir.

(2) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Doktora Yeterlik Komitesi tarafından, Doktora Yeterlilik Sınavında görev almak üzere başka üniversiteden önerilecek asıl ve yedek jüri üyelerinin aşağıdaki koşulları taşımaları gerekir:

a) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Önerilecek jüri üyelerinde “Doçent veya Profesör” unvanının aranmasına,

b) **(Mülga:SK-02/10/2018-494/04)**

c) **(Mülga:SK-02/10/2018-494/04)**

(3) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Önerilen Yeterlik Komitesinin uygunluğu, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır.

#### **Doktora Yeterlik Sınavının Yapılması ve Değerlendirilmesi**

**MADDE 33 - (1) (Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Doktora Yeterlik Sınavları yazılı sınav ve sözlü sınav olmak üzere iki bölümden oluşur. Yeterlik Sınavlarının birinci bölümü yazılı sınav olarak yapılır. Doktora Yeterlik jürisi tarafından hazırlanan, doktora yeterlik sınav sorularının birinci kısmı Enstitü Anabilim Dalı Akademik Kurullarınca belirlenen ve Enstitü Yönetim Kurullarınca onaylanan temel alan ve kavramlardan ( %70 Ağırlıklı), ikinci kısmı ise doktora çalışma alanı ile ilgili konulardan ( %30 Ağırlıklı) olacak şekilde hazırlanır. Yazılı sınavdan en az 75 ve üzeri not alan öğrenci sözlü sınava girmeye hak kazanır.

(2) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Yazılı sınavda başarılı olan adaylar Doktora Yeterlik Sınavı Jüri Üyelerince Yeterlik Sınavlarının ikinci bölümü olan sözlü sınava alınır. Bu sınavdan en az 75 ve üzeri not alan öğrenci, sözlü sınavda başarılı sayılır. Doktora Yeterlik Sınav Jürisi öğrencinin başarı durumuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, sınav evrakları ile birlikte Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığınca, Doktora Yeterlik Sınavını izleyen 3 gün içinde Enstitüye bildirilir.

(3) **(Mülga:SK-02/10/2018-494/04)**

(4) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır. Bu dersler Dokuz Eylül Üniversitesi Lisansüstü Eğitim- Öğretim Yönetmeliği hükümlerince başarılıdır.

(5) **(SK-02/10/2018-494/04)** Doktora Yeterlik Komitesinin, komitede görevli öğretim üyesi/üyelerinin onbeş (15) günden daha uzun süreli görevli veya raporlu olması nedeniyle toplanamaması durumunda Doktora Yeterlik Sınav Komitesi üyesi/üyeleri, Enstitü Uygulama Esaslarının otuzbirinci (31.) maddesine uygun biçimde değiştirilir.

(6) **(SK-02/10/2018-494/04)** Doktora Yeterlik Sınavları Enstitü' de ya da Aynı Anabilim Dalında, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından onaylanan tarih ve saatte yapılır. Duyurulan sınavın tarih ve saati zorunlu durumlarda danışmanın yazılı talebi üzerine Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile değiştirilebilir. Yeni sınav tarihinin daha önce duyurulan sınav tarihinden sonra olması zorunludur.

(7) **(SK-02/10/2018-494/04)** Yazılı veya sözlü sınavda başarısız olan öğrenciler bir sonraki dönemdeki Doktora Yeterlik döneminde tekrar sınava girmek zorundadır. Belirtilen dönemde ikinci kez Doktora Yeterlik Sınavına girmeyen öğrenci başarısız sayılır ve Enstitü ile ilişkisi kesilir.

#### **Doktora Yeterlik Sınavında Başarısızlık**

**MADDE 34** - (1) Doktora Yeterlik Sınavında başarısız olan bir öğrenci bir sonraki yarıyılıda Dokuz Eylül Üniversitesi Lisansüstü Eğitim - Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin 20'nci maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen ay içerisinde aynı jüri üyeleri tarafından başarısız olduğu bölüm/bölgülerden sınava alınır. Bu sınavdan da başarısız olan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

#### **Doktora Tez Sınavı Jürisi**

**MADDE 35** - (1) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Doktora Tez Sınavı Jürisi, birisi tez danışmanı, ikisi öğrencinin Tez İzleme Komitesi üyesi ve en az ikisi (2) başka bir üniversitenin öğretim üyesi olmak üzere beş (5) asıl iki (2) yedek üyeden oluşur. Yedek üyelerinden biri başka üniversiteden ve diğeri Üniversite içinden olmak zorundadır.

(2) Öğrenci, tez danışmanı, ikinci tez danışmanı ile Doktora Tez Savunma Sınavı jüri üyeleri arasında üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve sıhri hısımlık ve etik ilkeler ile bağdaşmayan menfaat bağının olmaması gerekir. Bu durumun sağlanması, Enstitü Anabilim Dalı Başkanları tarafından kontrol edilerek yerine getirilir.

(3) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından, doktora tez sınavlarında görev almak üzere başka üniversiteden önerilecek asıl ve yedek jüri üyelerinin aşağıdaki koşulları taşımaları gerekir:

a) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Önerilecek jüri üyelerinde "Doçent veya Profesör" unvanının aranmasına,

b) **(Mülga:SK-02/10/2018-494/04)**

c) **(Mülga:SK-02/10/2018-494/04)**

ç) Önerilen jüri adayının uzmanlık alanının ve/veya yayınlarının değerlendirilecek tez konusu ile uyumlu olması zorunludur.

(4) Önerilen Doktora Tez Sınavı Jürisi adayları arasından asıl jüri üyelerinin kimler olacağı ve sınav tarihi, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır.

(5) **(SK-02/10/2018-494/04)**Doktora Tez Sınavı Enstitü' de ya da Aynı Anabilim Dalında gerçekleştirilebilir.

#### **Yüksek Lisans Tez Sınav Jürisi**

**MADDE 36** - (1) Yüksek Lisans Tez Sınavı Jürisi, biri tez danışmanı ve en az biri Üniversite kadrosu dışından olmak üzere üç (3) veya beş (5) öğretim üyesinden oluşur. Tez danışmanı jürinin başkanıdır. Jürinin üç (3) kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüride yer alamaz. İkinci tez danışmanının jüride yer alması durumunda Yüksek Lisans Tez Sınav jürisi beş (5) üyeden oluşur.

(2) Öğrenci, tez danışmanı, ikinci tez danışmanı ile yüksek lisans sınavı jüri üyeleri arasında üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve sıhri hısımlık ve etik ilkeler ile bağdaşmayan menfaat bağının olmaması gerekir. Bu durumun sağlanması, Enstitü Anabilim Dalı Başkanları tarafından kontrol edilerek yerine getirilir.

(3) Anabilim Dalı Başkanlığı, yüksek lisans tez sınav jürisi adaylarını Yüksek Lisans Tez Sınavı Jüri Öneri Formu ile Enstitü Müdürlüğü'ne önerir. Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından, Dokuz Eylül Üniversitesi kadrosu dışından önerilecek yüksek lisans tez sınavı asıl jüri üyelerinin aşağıdaki koşulları yerine getirmesi gerekir:

a) (Mülga:SK-02/10/2018-494/04)

b) Önerilen jüri adayının uzmanlık alanının ve/veya yayınlarının değerlendirilecek tez konusu ile uyumlu olması zorunludur.

(4) Önerilen Yüksek Lisans Tez Sınav Jürisi adayları arasından asıl jüri üyelerinin kimler olacağı ve sınav tarihi, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır.

### **Doktora ve Yüksek Lisans Tez Sınavı**

**MADDE 37** - (1) Tez çalışmasını süresi içinde tamamlayan öğrenci, elde ettiği sonuçları Enstitü tarafından belirlenen yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde savunmak zorundadır. Tamamen İngilizce eğitim verilen programlarda tez İngilizce yazılır ve İngilizce savunulur.

(2) (Değişik:SK-24/01/2019-501/04) Tez danışmanınca tezi kabul edilen öğrenci, tez sınavına girmek için Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığına başvurur. Anabilim Dalı Başkanlığı, tez jürisi önerisiyle birlikte, belirlenen biçim ve sayıda tezi, benzerlik raporu ile birlikte Enstitüye iletir. Benzerlik raporunda tek bir kaynağa olan benzerlik oranı %2'yi ve toplam benzerlik oranı da %15'i geçmemelidir. Bu oranların aşılması durumunda gerekçeler Enstitü Yönetim Kurulu tarafından değerlendirilir.

(3) Öğrencinin tezli yüksek lisans programından mezun olabilmesi için yüksek lisans öğrenimini tamamlayana kadar ulusal veya uluslararası hakemli dergilerde tez çalışmasından üretilmiş bir bilimsel makalesinin yayımlanmış veya yayımlanmak üzere kesin kabul edilmiş olması ya da tezi ile ilgili çalışmaları hakkında ulusal veya uluslararası bilim kurulu olan bilimsel toplantılarda en az bir bildirisinin kabul edilmiş olması mezuniyet şartı olarak aranır. Makale ve bildiride öğrenci ve danışman adresi Dokuz Eylül Üniversitesi olarak gösterilmeli ve ilk iki isim öğrenci ve danışman olmalıdır. (Projeler hariç)

(4) (Değişik:SK-08/10/2019-519/04) a) Mühendislik, Fen- Matematik ve Deniz Bilimleri ve Teknolojileri alanında doktora yapan öğrenciler ile disiplinlerarası alanlarda doktora yapan öğrencilerin öğrenimini tamamlayana kadar tez çalışmasından üretilmiş ve Art&Humanities, SSCI, SCI, SCI-Expanded kapsamındaki dergilerde basılmış veya yayınlanmak üzere kesin kabul edilmiş en az bir adet makalesinin olması veya Üniversitenin başvuru sahibi olduğu ulusal/uluslararası patent başvurusunun bulunması; Mimarlık, Şehir ve Bölge Planlama alanında doktora yapan öğrencilerin Art&Humanities, SSCI, SCI, SCI-Expanded veya doçentlik başvurusu için kabul edilmiş, alan indeksleri kapsamındaki hakemli dergilerde yayımlanmış veya yayımlanmak üzere kesin kabul edilmiş en az bir makalesinin veya Üniversitenin başvuru sahibi olduğu ulusal/uluslararası patent başvurusunun bulunması gerekmektedir. 2019/2020 Öğretim Yılı Güz yarıyılı başına kadar Doktora Yeterlik Sınavına girmeyen tüm doktora öğrencilerinden bu koşul aranacaktır. Makalede öğrenci ve danışman adresi Dokuz Eylül Üniversitesi olarak gösterilmeli ve ilk iki isim öğrenci ve danışman olmalıdır. (Projeler hariç).

b) Tüm Doktora öğrencilerinde, makalenin yanında tezi ile ilgili çalışmaları hakkında, bilim kurulu olan ulusal veya uluslararası katılımlı bilimsel toplantılarda en az bir bildirisinin sunulmuş olması doktora mezuniyet şartı olarak aranır. Bildiride öğrenci ve danışman adresi Dokuz Eylül Üniversitesi olarak gösterilmeli ve ilk iki isim öğrenci ve danışman olmalıdır. (Projeler hariç).

(5) (Değişik:SK-24/01/2019-501/04) Lisansüstü tez savunma sınavları Enstitü Yönetim Kurulu tarafından onaylanan tarih ve saatte, Enstitü' de ya da Aynı Anabilim Dalında gerçekleştirilebilir. Duyurulan sınavın tarih ve saati zorunlu durumlarda danışmanın yazılı



talebi üzerine Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile değiştirilebilir. Yeni sınav tarihinin daha önce duyurulan sınav tarihinden sonra olması zorunludur.

(6) Yüksek Lisans Tez Savunma Sınavı, en az kırk beş, en fazla doksan dakika olmak üzere tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur ve dinleyicilere açıktır. Sınav sonunda jüri, dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında kabul, ret veya düzeltme kararını salt çoğunlukla verir.

(7) Doktora Tez Savunma Sınavları, en az altmış, en fazla yüz yirmi dakika olmak üzere, tez çalışması sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur ve dinleyicilere açıktır. Sınav sonunda jüri, dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında kabul, ret veya düzeltme kararını salt çoğunlukla verir. Ayrıca doktora tezini ve sınavı değerlendiren bir ortak rapor düzenler. Tezin oy çokluğuyla kabul edilmesi durumunda ret oyu veren jüri üyelerinin görüşleri ve gerekçeleri de bu raporda yer alır.

(8) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen yüksek lisans öğrencisi en geç üç ay, doktora öğrencisi en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde tekrar savunur.

(9) Tezi ret edilen veya düzeltme sonrası savunmada tezi ret edilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

### **Tezsiz Yüksek Lisans Programlarının Yürütülmesi**

**MADDE 38** - (1) Tezsiz yüksek lisans programları aşağıdaki esaslar çerçevesinde yürütülür:

a) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Öğrenci derslerin yanı sıra Dönem Projesine kayıt yaptırmak zorundadır. Öğrencinin, Enstitü'nün ilan ettiği tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığı Dönem Projesi, danışmanı tarafından Dönem Projesi dersine ilişkin yarıyıl sonu not çizelgesi ile birlikte Enstitü'ye gönderilir. Dönem Projesi, kapsamlı bir derleme, eleştirel bir rapor, uygulamaya dönük bir proje, deneysel bir çalışma olabilir. Eleştirel rapor olarak tanımlanan Dönem Projeleri'nin söz konusu çalışma alanında bilinen teknolojileri ortaya koyması, gelişmeleri değerlendirmesi ve gelinen son noktayı yorumlayabilecek bir bakış açısı getirmesi beklenmektedir. Uygulamaya dönük bir proje veya deneysel bir çalışma olarak tanımlanan projelerde, uygulama alanı, yeri ve şartlarının iyi tanımlanmış olması ve çalışma koşullarının net olarak belirtilmiş olması gerekir. Deneysel çalışmalarda sonuçlar analitik bir bakış açısı ile yorumlanmalıdır. Dönem Projesinin yerel kredisi sıfırdır.

b) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Dönem Projesinin danışman tarafından kabul edilmesi durumunda, Dönem Projesine ilişkin intihal yazılım programı raporu alınarak ve 'Tezsiz Yüksek Lisans Dönem Projesi Sonuç Formu' imzalanarak, Enstitü web sayfasında ilan edilen Dönem Projesi Teslim işlemlerine ilişkin diğer Belgeler ile birlikte danışman tarafından Enstitü'ye gönderilir.

c) Dönem Projesine kayıt yaptıran öğrenci dönem sonunda projesini teslim etmediği takdirde dönem projesinden 'Başarısız' sayılır. Dönem Projesinden başarısız olan öğrenci, bunu izleyen yarıyıldaki azami öğrenim süresini aşmamak koşuluyla Dönem Projesine kayıt yaptıırıp, Dönem Projesini ve Tezsiz Yüksek Lisans Yeterlik Sınavını başarmak zorundadır.

ç) Derslerini başarı ile tamamlayan öğrenci, yaptığı Dönem Projesi ve aldığı eğitim ile ilgili konularda Tezsiz Yüksek Lisans Yeterlik Sınavına alınır. Danışmanı tarafından sınava girmesi uygun görülen öğrenci, Anabilim Dalı Başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile en geç bir ay içinde jüri önünde sınava tabi tutulur.

d) Tezsiz Yüksek Lisans Yeterlik Sınavı Jürisi biri öğrencinin danışmanı, biri Anabilim Dalından ve biri Enstitü bünyesindeki başka bir Anabilim Dalından veya başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere üç üyeden oluşur.

e) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Tezsiz Yüksek Lisans Yeterlik Sınavı, Enstitü'de ve Enstitü Yönetim Kurulu tarafından onaylanan tarih ve saatte yapılır. Duyurulan sınavın tarih

ve saati zorunlu durumlarda danışmanın yazılı talebi üzerine Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile değiştirilebilir. Yeni sınav tarihinin daha önce duyurulan sınav tarihinden sonra olması zorunludur.

f) Tezsiz Yüksek Lisans Yeterlik Sınavı en az kırk beş, en fazla doksan dakika olmak üzere sözlü, uygulamalı veya hem sözlü hem yazılı olarak yapılır. Jürinin kararı oy çokluğu ile alınır. Sınav sonucu, Tezsiz Yüksek Lisans Yeterlik Sınavı Tutanak Formu ile Enstitü'ye bildirilir.

g) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır. Bu süresinin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

ğ) Kredili derslerini ve Dönem Projesini başarı ile tamamlayan ve Tezsiz Yüksek Lisans Yeterlik Sınavında başarılı olan öğrenciye 15.08.2016 tarih ve 29802 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Dokuz Eylül Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin 15. maddesinde belirtilen 'Tezsiz Yüksek Lisans Diploması' verilir.

### **Lisansüstü Mezuniyet İşlemleri**

**MADDE 39 -** (1) Tez sınavında başarılı olan, bu Uygulama Esaslarının 37'nci maddesinin üç ve dördüncü fıkralarında belirtilen yayın koşullarını ve diğer koşulları da yerine getiren lisansüstü öğrencisinin mezuniyet belgesini/ diplomasını alabilmesi için aşağıdaki işlemlerin tamamlanması gerekir:

(2) İlgili Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından sınav tarihinden itibaren 3 (üç) gün içerisinde; tezli Yüksek Lisans öğrencileri için Yüksek Lisans Tez Sınavı Tutanak Formu ve ekleri, tezsiz yüksek lisans öğrencileri için Tezsiz Yüksek Lisans Yeterlik Sınavı Tutanak Formu, Doktora öğrencileri için Doktora Tez Sınavı Tutanak Formu ve ekleri Enstitü'ye gönderilir.

(3) Tezli yüksek lisans ve doktora öğrencileri için ünvan verilmek üzere Sınav Tutanak Formlarının Enstitü Yönetim Kurulu'nda görüşülebilmesi için Mezuniyet Formu'nda yer alan ve Enstitü web sayfasında duyurulan belgelerin, formların ve gereken sayıda tezin (basılı ve dijital formatta) tez sınav tarihinden itibaren bir (1) ay içerisinde hazırlanması ve Enstitü'ye teslim edilmesi gerekir. Bir (1) aylık sürenin yeterli olmaması halinde Yönetim Kurulu'nca bir (1) ay ek süre verilebilir. Bu süre sonunda mezuniyet işlemlerini tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Lisansüstü öğrencileri, Mezuniyet Formunda belirtilen işlemleri ve belgeleri tamamlayıp Enstitü Müdürlüğü'ne teslim ettiğinde Lisansüstü Mezuniyet Belgesi verilir.

(5) **(Değişik:SK-24/01/2019-501/04)** Eğitimlerini bitiren lisansüstü öğrencilerinin dijital formatta Enstitü' ye teslim ettikleri tez özetleri ve tezlerinin tümü Enstitü web sayfasında yayınlanır. Öğrencinin, tezinin tamamının internet ortamında belirli bir süre yayınlanmaması için tezle ilişkili patent başvurusu yapılmış olması veya patent alma sürecinin devam etmesi gerekçeleri ile Enstitü Yönetim Kurulu en fazla iki (2) yıl süre için (Yükseköğretim Kurulu'nun, Yükseköğretim Kurumlarında Hazırlanan Lisansüstü Tezlerin İnternet Üzerinden Derlenmesi Hakkındaki Kılavuz'una göre) lisansüstü tezinin tamamının internet ortamında yayınlanmamasına karar vermeye yetkilidir.

(6) **(SK-24/01/2019-501/04)** Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internetten paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç imkânı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez danışmanın önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile altı (6) ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir. Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik, sağlık vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, tezin yapıldığı kurum tarafından verilir. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği

protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlere ilişkin gizlilik kararı ise, ilgili kurum ve kuruluşun önerisi ile enstitü veya fakültenin uygun görüşü üzerine üniversite yönetim kurulu tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.

### **Yarıyıl İçerisinde Mezuniyet**

**MADDE 40** - (1) Yüksek lisans öğrencileri Seminer dersine kayıtlandıkları yarıyıldan itibaren, yarıyıl içinde tez teslim edemez.

(2) Yarıyıl içinde tez tesliminde, tez teslimi ile birlikte, Uzmanlık Alanı ve Tez Çalışması derslerinin başarı notları, danışman tarafından Enstitü'ye gönderilir.

### **Lisansüstü Öğrencilerinin Öğrenim Süresinden Sayılmayan Durumları**

**MADDE 41** - (1) Aşağıdaki durumlar lisansüstü öğrencilerinin öğrenim süresinden sayılmaz:

a) Bilimsel hazırlık süresinde geçen süreler

b) Yüksek lisans, doktora öğrencilerinin haklı ve geçerli gerekçesi nedeniyle Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile hakları dondurulan veya saklı tutulan süreler, kabul edilen sağlık raporları.

(2) Sağlık raporlarının rapor bitim tarihinden itibaren en geç beş (5) gün içinde Enstitü Müdürlüğü'ne bildirilmesi gerekmektedir. Birbirini takip edecek şekilde yirmi (20) gün raporlu olan öğrencilerin rapor bitiminde rahatsızlığın devamı halinde rahatsızlığını tam teşekküllü sağlık kuruluşlarından alınan heyet raporu ile belgelemesi gerekir.

### **Öğrenime Ara Verme İzni**

**MADDE 42** - (1) Enstitü Yönetim Kurulu tarafından aşağıdaki durumlar haklı gerekçe sayılarak öğrenime ara verilebilir (hak dondurma yapılabilir):

a) Öğrencinin askere gitmek üzere izin istemesi

b) Çalışmış olduğu resmi kurumun yurtdışında görevlendirmiş olması

c) Araştırma ve inceleme yapmak amacıyla yurt dışına gitmesi

ç) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Tam teşekküllü sağlık kuruluşlarından alınan en az beş (5) haftalık heyet raporu

(2) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Öğrencilerin tek doktor imzalı sağlık raporları devamsızlık süresinden sayılır.

(3) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Öğrenime ara verebilmek için öğrenci, gerekçesinin ortaya çıktığı tarihten itibaren onbeş (15) gün içinde gerekçe belgesini eklediği, Hak Saklama İstem Formu ile Enstitü Müdürlüğü'ne başvurmak zorundadır.

(4) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Sağlık nedenleri ile alınan heyet raporu ile hastalığını belgeleyen yüksek lisans öğrencileri, en fazla toplam iki (2) yarıyıl, doktora öğrencileri toplam dört (4) yarıyıl öğrencilik haklarını saklayabilirler.

(5) **(Değişik:SK-02/10/2018-494/04)** Öğrencinin öğrencilikle ilgili tüm sorumlulukları hak saklama süresinin bitiminden itibaren başlar. Öğrencinin yeniden kayıtlanabilmesi için Hak Başlatma İstem Formu ile Enstitü'ye başvurması gerekir.

(6) **(SK-02/10/2018-494/04)** Enstitü Yönetim Kurulu'nun kabul ettiği diğer hallerde (birinci dereceden yakınının hastalığını belgeleyebilmesi gibi) öğrenimine bir defada bir yarıyıl ara verilebilir

### **Üstün Başarı Belgesi ve Yayın Onur Belgesi Alma Koşulları**

**MADDE 43** - (1) Genel not ortalaması, 4 üzerinden 3,85'in üstünde olan öğrenciler üstün başarılı sayılır ve bu öğrencilere 'Üstün Başarı Belgesi' verilir.

(2) Fen Bilimleri Enstitüsündeki lisansüstü eğitimleri sırasında yüksek lisansta en az bir (1), doktora en az iki (2) adet Arts&Humanities, SSCI, SCI, SCI-Expanded ve Doçentlik

başvurusunda kabul edilen alan indeksleri kapsamındaki dergilerde yayımlanmış özgün araştırma makalesi olan lisansüstü öğrencilerine, bu yayınlarını Enstitü'ye bildirmeleri durumunda 'Yayın Onur Belgesi' verilir.

(3) Yayın Onur Belgesi verilebilmesi için söz konusu yayınların öğrencinin lisansüstü tezinden üretilmiş olması, öğrencinin birinci yazar olması ve tüm makalelerde adres olarak Dokuz Eylül Üniversitesinin gösterilmesi şartları aranır.

### **Öğretim Üyesinin Açabileceği En Fazla Ders Adedi ve Öğretim Üyesi Değişikliği**

**MADDE 44 - (1) (Değişik:SK-24/01/2019-501/04)** Bir öğretim üyesi bir yarıyılıda Enstitü bünyesindeki aynı Anabilim Dalında, en fazla üç (3) adet lisansüstü ders açabilir. Ancak öğrenci aynı yarıyılıda bir öğretim üyesinin verdiği dersler arasından en fazla iki (2) dersini alabilir.

(2) Lisansüstü programda mevcut olan bir dersin, dersi en son vermiş olan öğretim üyesi dışında, başka bir öğretim üyesi tarafından verilmesi, dersi en son vermiş olan öğretim üyesinin (halen üniversitemizde görevli ise) görüşü, dersi vermek isteyen öğretim üyesinin o ders ile ilgili yayınlarının olması, dersin ait olduğu programın Anabilim Dalının olumlu yöndeki Akademik Kurul kararı ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile mümkündür.

### **Duyurular**

**MADDE 45 - (1)** Öğrenciler bütün öğrenimleri boyunca Enstitü'deki ilgili yönetmelik, yönerge ve diğer düzenleyici hüküm, ilke ve esasları bilmekle, bunları öğrenmek için kendilerinden beklenen ilgi ve özeni göstermekle, öğretim, ders ve sınav programlarına, başarı durum çizelgelerine ve diğer hususlara ilişkin olarak Enstitü Yönetimi tarafından yapılan ve Enstitü web sayfasında ([www.fbe.deu.edu.tr](http://www.fbe.deu.edu.tr)) yer alan duyuruları izlemekle yükümlüdürler. Öğrenciler iletişim adreslerinde (posta, e-posta, telefon) meydana gelen değişiklikleri en çok bir hafta içerisinde Enstitü Öğrenci İşleri Bürosuna yazılı olarak bildirmekle yükümlüdürler.

(2) Öğrenciler, kendisi ve/veya danışmanı tarafından öğrenim durumları ve öğrencilik hakları ile ilgili Enstitü'ye yapılan tüm başvurular hakkında alınan Enstitü Yönetim Kurulu kararlarını kendi şifreleri ile Enstitü Web Sayfasının ([www.fbe.deu.edu.tr](http://www.fbe.deu.edu.tr)) ilgili bölümünden izlemek ve gereğini yapmakla yükümlüdürler.

(3) Bir hakkın doğmasına esas teşkil edebilecek her türlü tebligat, öğrencinin Enstitü Öğrenci İşleri Bürosuna en son bildirdiği adresine konuyu belirten iadeli taahhütlü bir mektup gönderilmek, öğrencinin Enstitü Öğrenci İşleri Bürosuna en son bildirdiği e-posta adresine bilgi gönderilmek veya Enstitü web sayfasında ([www.fbe.deu.edu.tr](http://www.fbe.deu.edu.tr)) ilan edilmek suretiyle yapılabilir. Bu iki işlem, iadeli taahhütlü mektubun öğrencinin eline geçmiş olup olmadığına bakılmaksızın tebligat yerine geçer ve öğrenci tebligat konusunda hiçbir hak talebinde bulunamaz.

### **Hüküm Bulunmayan Haller**

**MADDE 46 - (1)** Bu Uygulama Esaslarında hüküm bulunmayan hallerde 20.04.2016 tarih ve 29690 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği, Dokuz Eylül Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ve Dokuz Eylül Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

### **Yürürlükten Kaldırılan Uygulama**

**MADDE 47 - (1)** Üniversitemiz Senatosunun 19.08.2014 tarih ve 430/04 sayılı kararı ile kabul edilen Fen Bilimleri Enstitüsü Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Uygulama Esasları yürürlükten kaldırılmıştır.

**Yürürlük**

**MADDE 48** - (1) Bu uygulama esasları, Dokuz Eylül Üniversitesi Senatosunda onaylandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

**Yürütme**

**MADDE 49** - (1) Bu Uygulama Esaslarını Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü yürütür.